

PRZEDMIOTOWE ZASADY OCENIANIA Z BIOLOGII

Niniejsze przedmiotowe zasady oceniania zostały opracowane przez nauczyciela biologii w Szkole Podstawowej im. M.J. Piłsudskiego w Gąskach – p. Iwonę Grabek. Są zgodne z obowiązującymi rozporządzeniami Ministra Edukacji Narodowej w sprawie warunków i sposobu oceniania, klasyfikowania i promowania uczniów i słuchaczy oraz przeprowadzania sprawdzianów i egzaminów w szkołach publicznych oraz z Statutem Szkoły Podstawowej im. M.J. Piłsudskiego w Gąskach, stanowiąc uzupełnienie tych dokumentów.

Cele oceniania na biologii:

Ocenianie osiągnięć edukacyjnych polega na rozpoznawaniu przez nauczyciela poziomu osiągnięć i postępów w opanowaniu przez ucznia wiadomości i umiejętności w stosunku do wymagań edukacyjnych wynikających z podstawy programowej przedmiotu biologia w szkole podstawowej.

Ma na celu:

- informowanie ucznia o poziomie jego osiągnięć edukacyjnych oraz postępach w tym zakresie,
- udzielanie uczniowi pomocy w samodzielnym planowaniu swojego rozwoju,
- motywowanie ucznia do dalszych postępów,
- dostarczanie rodzicom (prawnym opiekunom) i nauczycielom informacji o postępach i trudnościach w nauce oraz o specjalnych uzdolnieniach ucznia,
- umożliwienie nauczycielowi doskonalenia organizacji i metod pracy dydaktyczno - wychowawczej.

Wymaganie edukacyjne :

Nauczyciel na początku roku szkolnego zapoznaje uczniów z zakresem materiału programowego na dany rok oraz informuje uczniów i ich rodziców (prawnych opiekunów) o:

- wymaganiach edukacyjnych niezbędnych do uzyskania poszczególnych śródrocznych i rocznych ocen klasyfikacyjnych wynikających z realizowanego przez niego programu nauczania biologii,
- sposobach sprawdzania osiągnięć edukacyjnych,
- warunkach i trybie uzyskiwania wyższej niż przewidywana rocznej oceny klasyfikacyjnej.

Na podstawie opinii poradni psychologiczno-pedagogicznej nauczyciel chemii dostosowuje wymagania edukacyjne do indywidualnych potrzeb psychofizycznych i edukacyjnych ucznia, u którego zdiagnozowano zaburzenia dyslektyczne, odchylenia rozwojowe lub niższą niż przeciętna sprawność intelektualną. W zależności od rodzaju dysfunkcji dostosowanie wymagań dotyczyło będzie formy sprawdzania wiedzy, treści wymagań lub równocześnie obu (formy i treści).

Warunki i sposób przekazywania rodzicom (prawnym opiekunom) informacji o postępach i trudnościach uczniów:

Oceny są jawne dla ucznia i jego rodziców (opiekunów prawnych). Na wniosek ucznia lub jego rodziców nauczyciel uzasadnia ustaloną ocenę. Również na wniosek ucznia lub jego rodziców sprawdzone i ocenione prace pisemne kontrolne, jak również inna dokumentacja dotycząca oceniania ucznia są udostępniane uczniowi lub jego rodzicom (opiekunom prawnym). Rodzice (opiekunowie prawni) mają prawo do wiedzy na temat postępów swojego dziecka w opanowywaniu wiadomości i umiejętności programowych z przedmiotu. Korzystanie z powyższego prawa umożliwią im:

- wpisywanie przez nauczyciela ocen z odpowiedzi ustnych, zadań domowych oraz noty o braku zadania do zeszytu przedmiotowego,
- wpisywanie przez nauczyciela wszystkich ocen uzyskanych w semestrze do dziennika elektronicznego,
- wgląd do dziennika elektronicznego,
- indywidualne spotkania z nauczycielem.

Ogólne kryteria oceniania:

Ocenę celującą otrzymuje uczeń, który:

- posiada wiadomości i umiejętności znacznie wykraczające poza program nauczania
- pisze sprawdziany wiadomości na oceny celujące, jest twórczy, potrafi rozwiązywać problemy nietypowe,
- samodzielnie, korzystając z różnych źródeł wiedzy, zdobywa informacje potrzebne do rozwijania zainteresowań przedmiotowych,
- jest twórczy oraz szczególnie aktywny na tle klasy,
- uczestniczy w konkursach oraz turniejach wiedzy biologicznej i zajmuje w nich wysokie lokaty (laureat, finalista),
- prowadzi „ok zeszyt”.

Ocenę bardzo dobrą otrzymuje uczeń, który:

- opanował w pełnym zakresie wiadomości i umiejętności określone programem,
- samodzielnie, korzystając z różnych źródeł zdobywa informacje w celu rozwiązywania problemów teoretycznych i praktycznych
- prowadzi „ok zeszyt”.

Ocenę dobrą otrzymuje uczeń, który:

- opanował w dużym zakresie wiadomości i umiejętności określone programem,
- stosuje wiadomości do rozwiązywania typowych problemów,
- prowadzi „ok zeszyt”.

Ocenę dostateczną otrzymuje uczeń, który:

- opanował w podstawowym zakresie wiadomości i umiejętności określone programem,
- z pomocą nauczyciela poprawnie stosuje wiadomości i umiejętności do rozwiązywania problemów z zakresu przedmiotu,
- prowadzi „ok zeszyt”.

Ocenę dopuszczającą otrzymuje uczeń, który:

- ma spore braki w opanowanych wiadomościach i umiejętnościach programowych, jednak nie przekreślają one dalszego kształcenia z zakresu przedmiotu.

Ocenę niedostateczną otrzymuje uczeń, który:

- nie opanował wiadomości i umiejętności programowych niezbędnych do dalszego kształcenia.

Formy oceniania bieżącego:

Stopień opanowania wiadomości i umiejętności ucznia ocenia się m.in. na podstawie wyników uzyskanych ze:

- sprawdzianów pisemnych obejmujących zakres materiału danego działu lub w przypadku sprawdzianów kompetencji – działów,
- kartkówek obejmujących (przeważnie) zakres trzech jednostek lekcyjnych,
- odpowiedzi ustnych. Uczeń może otrzymać dodatkową ocenę m.in. za:
- aktywne uczestnictwo oraz pracę własną podczas lekcji,
- przedstawienie i wyjaśnienie pracy domowej, jak również za brak pracy domowej,
- udział w konkursach przedmiotowych,
- prowadzenie zeszytu przedmiotowego,
- inną, pozalekcyjną aktywność związaną z przedmiotem.

Uczeń ma prawo być nieprzygotowany do odpowiedzi ustnej lub nie zapowiadanej kartkówki, bez podawania nauczycielowi powodu, dwa razy w semestrze (dla klas mających 2 godziny biologii tygodniowo) lub jeden raz (dla klas mających 1 godzinę przedmiotu w tygodniu). Prawo, o którym mowa powyżej, jest respektowane przez nauczyciela wyłącznie wtedy, gdy uczeń zgłosi na początku lekcji chęć skorzystania z niego.

Prace pisemne oceniane są punktowo.

W przypadku sprawdzianów wielopoziomowych o ogólnej ocenie pracy decyduje suma zdobytych przez ucznia punktów, według kryteriów dostosowanych do stopnia trudności. Wzorzec punktacji wygląda następująco:

bardzo dobry 100 % - 91 %

dobry 90 % - 76 %

dostateczny 75 % - 51 %

dopuszczający 50 % - 31 %

niedostateczny 30 % - 0 %

1. Sprawdziany pisemne z całego działu

- zapowiadane są z co najmniej tygodniowym wyprzedzeniem,
- trwają 45 min,
- są obowiązkowe,
- powinny być zaliczone na ocenę przynajmniej dopuszczającą,
- nieobecność na sprawdzianie i brak zaliczenia w ciągu 2 tygodni jest równoznaczne z oceną niedostateczną (wyjątkowo w szczególnych przypadkach losowych lub zdrowotnych sprawdzian może zostać zaliczony w późniejszym terminie lub uczeń może zostać zwolniony z jego pisania),
- uczeń ma prawo do poprawy dowolnych, wybranych przez siebie, dwóch sprawdzianów w półroczu w przypadku uzyskania za nie ocen niezadowolających go,
- pracę można poprawiać tylko jeden raz i pod uwagę brana jest ocena z poprawy pracy
- jest ona wpisywana do dziennika nawet, jeżeli jest niższa niż poprzednia,
- poprawa odbywa w ustalonym wcześniej terminie i jedynie w wyjątkowych przypadkach może odbywać się w czasie lekcji,
- wszelkie poprawy sprawdzianów możliwe są jedynie w terminie do dwóch tygodni od zapoznania się z jego wynikami (wyjątek szczególne zdarzenia losowe),
- nauczyciel na podstawie orzeczenia lub opinii Poradni P-P dostosowuje zakres sprawdzianych wiadomości i umiejętności oraz formę do indywidualnych potrzeb i możliwości uczniów.

2. Kartkówki

- obejmują materiał 3 ostatnich jednostek lekcyjnych ,
- czas pisania wynosi 5 – 15 min (według uznania nauczyciela),
- mogą być zapowiadane lecz nie muszą,
- w zasadzie nie podlegają poprawie (nauczyciel wyjątkowo może się zgodzić na ponowne napisanie).

3. Odpowiedzi ustne - obejmują materiał 3 (wyjątkowo do 5) ostatnich jednostek tematycznych, a w przypadku lekcji powtórzeniowych – całego działu,

- uczeń odpowiada na trzy zadane mu przez nauczyciela pytania,
- wzorzec oceniania odpowiedzi ustnej przedstawia poniższa tabela:

ocena niedostateczna	Uczeń nie udziela poprawnej odpowiedzi na żadne z trzech zadanych pytań.
ocena dopuszczająca	Uczeń udziela pełną odpowiedź na jedno pytanie lub niepełną na dwa.
ocena dostateczna	Uczeń udziela adekwatną, pełną odpowiedź na dwa pytania.
ocena dobra	Uczeń udziela adekwatną, pełną odpowiedź na dwa pytania i niepełną na trzecie.
ocena bardzo dobra	Uczeń udziela adekwatną, pełną odpowiedź na wszystkie pytania.

ocena celująca

Uczeń udzielił poprawnych, pełnych odpowiedzi na wszystkie zadane pytania i oprócz tego wykazał się na przynajmniej jedno z poruszanych zagadnień wiedzą wykraczającą poza program.

- 4. Ocena zeszytu przedmiotowego - Zeszyt zostaje oceniony na ocenę bardzo dobrą w przypadku zawierania kompletnych, estetycznie i bezbłędnie wykonanych notatek z wszystkich lekcji. Dodatkowo punktowane są dodatkowe notatki ucznia, zapiski dotyczące tematu lekcji, ciekawych form prowadzenia „OK ZESZTYU”.**
- Nauczyciel nie obniża oceny za brzydki charakter pisma. Za brak każdego dwóch lekcji lub zadań domowych nota zostaje obniżona o stopień. Wszelkie notatki z lekcji, na których uczeń był nieobecny winny być uzupełnione. W przypadku braku lub nieprawidłowego prowadzenia zeszytu uczeń może otrzymać ocenę niedostateczną.**

Ustalanie śródrocznych i rocznych ocen klasyfikacyjnych

Ocena śródroczna oraz roczna ustalana jest na podstawie ocen cząstkowych otrzymanych przez ucznia i nie jest średnią arytmetyczną tych ocen. Każda ocena cząstkowa, którą otrzymuje uczeń ma ustaloną wagę. Podstawą do wystawienia oceny semestralnej (śródrocznej, rocznej) jest średnia ważona uzyskanych ocen. Ocena roczna wystawiana jest na podstawie średniej arytmetycznej ważonych z obu semestrów zgodnie z tabelą będącą załącznikiem do niniejszego PSO. W szczególnych przypadkach, jeżeli w drugim półroczu widoczny jest wyjątkowo duży postęp u danego ucznia możliwe jest, aby nauczyciel przychylił się do postawienia oceny korzystniejszej pomimo, iż nie uzyskał on wymaganego progu wysokości średniej, a różnica pomiędzy wymaganym a obliczonym jest niewielka. Nauczyciel musi być jednak przekonany, iż uczeń ów uzupełnił braki z pierwszego półroczu, co może ustalić przeprowadzając odpowiedni sprawdzian pisemny lub przepytując ucznia, ewentualnie analizując jego wiadomości i umiejętności.

O stopniu klasyfikacyjnym decydują w kolejności (według wagi):

- ocena śródroczna (w przypadku ustalania oceny rocznej),
- oceny ze sprawdzianów oraz konkursów na szczeblu powiatowym i wojewódzkim,
- oceny z kartkówek i odpowiedzi ustnych, konkursów na szczeblu niższym niż wymienione,
- oceny z prac domowych, za aktywność, prace dodatkowe, prace w grupach, "ok zeszyt".

Jeżeli uczeń został śródrocznie sklasyfikowany z oceną niedostateczną z biologii wówczas ma obowiązek zaliczyć materiał w zakresie koniecznym do kontynuacji nauki przedmiotu. Termin zaliczenia ustala nauczyciel.

Jeżeli uczeń tego nie zrobi grozi mu niedostateczna roczna ocena klasyfikacyjna, nawet pomimo uzyskania lepszych ocen w półroczu drugim. Analogicznie, jeżeli uczeń przestał pracować w drugim półroczu i nie opanował wymagań koniecznych z przedmiotu przewidzianych do realizacji w drugim, wówczas może zostać sklasyfikowany z oceną niedostateczną nawet jeżeli w pierwszej części roku szkolnego pracował na poziomie dostatecznym. Jeżeli uczeń nie opanował jakiejś partii materiału, którą nauczyciel uzna za ważną dla jego dalszej edukacji w zakresie przedmiotu, wówczas nauczyciel ma prawo do wyegzekwowania tej partii w kolejnym półroczu, nawet jeżeli jest to następny rok szkolny. Uczeń ma prawo do korzystania z pomocy nauczyciela w uzupełnianiu zaległości programowych.

Nauczyciel zobowiązany jest na tydzień przed śródrocznym i rocznym posiedzeniem klasyfikacyjnym Rady Pedagogicznej do poinformowania ucznia i jego rodziców (opiekunów prawnych) o przewidywanej dla ucznia ocenie klasyfikacyjnej. Robi to informując o niej ucznia ustnie oraz wpisując przewidywaną ocenę do dziennika elektronicznego.

Ocena klasyfikacyjna nie może być niższa od przewidywanej. Nauczyciel informuje ucznia o warunkach sklasyfikowania go na wyższą. Jeśli uczeń jest zagrożony oceną niedostateczną, nauczyciel na trzy tygodnie przed

śródrocznym (rocznym) posiedzeniem klasyfikacyjnym Rady Pedagogicznej informuje o tym ucznia i jego rodziców (opiekunów prawnych).

W przypadku niemożliwości sklasyfikowania ucznia z powodu jego nieobecności przekraczającej połowę czasu przeznaczanego na zajęcia biologii w szkolnym planie nauczania uczeń ma prawo zdawać egzamin klasyfikacyjny pod warunkiem, że była to nieobecność usprawiedliwiona. W przypadku nieobecności nieusprawiedliwionej uczeń może zdawać egzamin klasyfikacyjny jedynie za zgodą Rady Pedagogicznej.

Sposób obliczania średniej ważonej z przedmiotu biologia.

Średnia ważona

Każda ocena cząstkowa, którą otrzymuje uczeń ma ustaloną wagę. Podstawą do wystawienia oceny semestralnej (śródrocznej, rocznej) jest średnia ważona uzyskanych ocen.

Formy aktywności	Waga oceny	Kolor zapisu w dzienniku
kartkówka, odpowiedź ustna, osiągnięcia w konkursach na etapie szkolnym, prezentacja referatu, zeszyt przedmiotowy, zeszyt ćwiczeń	2	czarny
aktywność na lekcji, praca w grupach, zadanie domowe	1	czarny
krótki sprawdzian (3-5 lekcji)	3	zielony
sprawdzian z większej partii materiału (np. całego obszernego działu lub dwóch krótkich), test kompetencji, test semestralny	5	czerwony
osiągnięcia w konkursach przedmiotowych gminnych	3	zielony
osiągnięcia w konkursach przedmiotowych powiatowych lub wojewódzkich	5	czerwony
realizacja i prezentacja projektu szkolnego z przedmiotu	3	zielony

Powyższy system oceniania z przedmiotu biologia jest otwarty i może być modyfikowany, uzupełniany i udoskonalany wraz z pojawieniem się sytuacji, które nie zostały tutaj uwzględnione, a mogą zaistnieć w trakcie pracy.

Opracowanie nauczyciel biologii: Iwona Grabek